

17. marts 2021

Til liturgikommissionen

Inspiration til kommissionens arbejde fra Møllevangskirken.

Møllevangskirken finder, at det er et spændende arbejde, der er i gang i liturgikommissionen. Vi vil gerne bidrage til det arbejde, og vil derfor gerne dele vores liturgi med kommissionen.

Møllevangskirken er en mellemstor bykirke i Aarhus vest. Sognet har godt og vel 9500 beboere hvor af godt 5700 er medlemmer af Den Danske Folkekirke. Sognet rummer både parcelhusbyggeri og blokkebyggeri.

Et Gudstjenestefejrende Fællesskab

I 2011 udarbejdede menighedsrådet ”Møllevangskirkens DNA”. DNA’et viser, hvad vi mener, er vigtigt for os som kirke. DNA’en har tre bobler, hvor den midterste fortæller om Møllevangskirken som det ”gudstjenestefejrende fællesskab”. Det er ikke tilfældigt, at netop gudstjenesten er i midten, da vi mener, at gudstjenesten er centralt i vores forståelse af os selv som kirke, og desuden mener, at gudstjenesten er menighedens.

Kirkekontoret

Møllevangs Allé 49 - 8210 Århus V. - Tlf. 8615 8154 - www.moellevangskirken.dk
moellevang.sogn@km.dk - Kontortid mandag til fredag kl. 10 - 13, torsdag tillige kl. 15 - 17

Et Gudstjenestefejrende Fællesskab

Som definition af at være gudstjenestefejrende menighed har Møllevangskirken valgt tre pejlemærker:

- *Gudstjenestens skal være menighedens*
- *Gudstjenesten skal afspejle, at vi er et trosfællesskab, ikke et meningsfællesskab*
- *Gudstjenesten skal formidle menneskets fællesskab med Gud*

Vi er privilegerede i Møllevangskirken med en stor og engageret menighed, hvor alle aldre er repræsenteret i kirkens liv. Vi har et gudstjenestudvalg, som kontinuerligt arbejder på at udvikle gudstjenesten og engagere menigheden, så gudstjenesten ikke bliver præstens projekt, men et fælles anliggende. Ved større ændringer af liturgi har vi tradition for, at menighedsrådet efter en prøveperiode, indbyder hele menigheden til et menighedsmøde, hvor vi drøfter, hvordan ændringerne virker i gudstjenesten.

Vi ønsker, at gudstjenesten giver rum for både fællesskab, fordybelse, fred og Ånd. Det har stor betydning, at gudstjenesten rummer den mangfoldighed, som er i vores sogn, og at den afspejler den hverdag menigheden lever i, og den omkringliggende verden, som vi også er en del af.

Liturgi Møllevangskirken - Højmissen

Præludium

Velkomst, tema for højmissen præsenteres

Bedeslag

Salme

Hilsen, v. alter (Hilsen er enten nådeshilsen eller: "I Faderens, sønnens og Helligåndens navn")

Kollekt (korsvar: amen)

Læsning v. alter

Kirkekontoret

Møllevangs Allé 49 - 8210 Århus V. - Tlf. 8615 8154 - www.moellevangskirken.dk
moellevang.sogn@km.dk - Kontortid mandag til fredag kl. 10 - 13, torsdag tillige kl. 15 - 17

Uden dåb:	Med dåb:
Salme	Dåbssalme
Læsning (Fra den Nye Aftale) og trosbekendelsen (Sagt i kort)	<p>Dåb: -Lovprisning – præsten står for trappen – dåbsfølget sidder ned. - Bøn: Vi bruger enten Holger Lissner eller fra ”Gudstjenestens Bønner” Læsninger Trosbekendelsen – siges i kor af hele menigheden (Dåbsbarn, forældre, faddere og børn inviteres op til døbefonten.) -korstegnelse -hvad er barnet navn - Tilspøgsel: * Forsager du djævelen? * Tro du på ligesom vi bekendte det i trosbekendelsen, på Gud Fader, den almægtige, på Jesus Kristus, hans enbårne Søn, og på Helligånden? * Vil du døbes på denne tro? -dåb -velsignelse -fadervor -faddertiltale</p>
Salme	Salme

Prædiken – vi har ikke prædikestol, men et nodestativ, vi prædiker ved. Står ovenfor trappen.

- **Læsning** – korsvar: Gud være lovet for sit glædelige budskab.
- **Prædiken**
- **Lovprisning**
- **Apostolsk velsignelse** (Sagt i kor) – *præsten sætter sig*
- **Motet**
- **Kirkebøn** med stilhed

Salme

Nadver – **Salme under nadveren. Nadverritual c.**

Bortsendelsesord – herefter sidste vers af nadversalmen

Takkebøn og velsignelse

Salme

Meddelelser

Postludium

Kirkekontoret

Møllevangs Allé 49 - 8210 Århus V. - Tlf. 8615 8154 - www.moellevangskirken.dk
 moellevang.sogn@km.dk - Kontortid mandag til fredag kl. 10 - 13, torsdag tillige kl. 15 - 17

Noter:

Bønner: Vi bruger Holger Lissner eller fra Gudstjenestens bønner I og II

Læsninger: Vi læser fra Den Nye aftale, Bibelen 2020 når det er relevant

Takkebønnen: Fra Gudstjenestens bønner I

Vi har ingen indgangs- og udgangsbøn, men i stedet for præsentation af dagens tema

Sidste søndag i hver måned, har vi jazz-gudstjeneste, hvor orglet er erstattet af et band. Vi bruger da nadverritual fra Gudstjenestens bønner I.

Vi bruger ikke lægfolk i gudstjenesten, men har et ønske om at bruge det ifb. læsninger, kirkebøn og nadver.

Afslutning:

Møllevangskirken ser frem til at læse kommissionens konklusioner på arbejdet og bruge dem i arbejdet med at udvikle vores egen liturgi i kirken.

På Menighedsrådets vegne

Anni Louise Albæk
Sognepræst

Michael Pedersen
Menighedsrådsformand

Vedlagt bilag artiklen: Gudstjenesten er menneskers – nåden er guds.

Bilag 1.

Gudstjenesten er menneskers – nåden er Guds.

Af sognepræst Anni Albæk, Møllevangskirken Aarhus

Jesus kaldte mennesker ud fra grave, ned fra træer og med på rejse. Gud kalder på os den dag i dag.

I gudstjenesten skaber vi et rum for Guds ord og menneskers bøn. Vi skaber fællesskab på tværs af meninger, men fælles om troen.

Gudstjenesten er menneskers – nåden alene er Guds.

Gudstjenesten skal tale til mennesker, så de forstår det. Gud er et mysterium, men det behøver vores tale ikke at være, og vi taler ikke mere sandt om Gud ved selv at tale i et sprog, der er uforståeligt. Faren ved det uforståelige er, at det nemt bliver en remse uden mening. Det bliver til ”hokus pokus” for menigheden for nu at tage et helt konkret eksempel. Guds nåde virker – også selvom gudstjenesten får en form, der er mere tidssvarende.

Liturgi:

Mennesker har Bibelen igennem været på rejse. Man kunne kalde Bibelen en nomadefortælling. Det vigtige er, at når mennesker er sendt ud af Edens Have, sendt over store have, sendt ud i ørkenen, sendt ind i hvalfiskens bug, sendt på rejse med sine disciple eller ud i verden, så har Gud været med dem. Gud har vandret med mennesket.

Liturgien skal være lige så levende som menneskets liv – liturgien er rammen om tilbedelsen af den Gud, der er den første bevæger – den Gud der lader sig bevæge af os.

Kirkekontoret

Møllevangs Allé 49 - 8210 Århus V. - Tlf. 8615 8154 - www.moellevangskirken.dk
moellevang.sogn@km.dk - Kontortid mandag til fredag kl. 10 - 13, torsdag tillige kl. 15 - 17

Liturgien må ikke stivne – den skal følge os gennem livet. Den skal være med til at åbne ordet, overraske os, forundre os, engagere os og igen og igen vise os, at Gud går med os gennem vores nomadeliv.

Jeg vælger herfra at have særligt fokus på dåbens liturgi, og kommer her med et forslag til en dåb, der kunne tale til mennesket af i dag:

Dåb:

I dåben kalder Gud på det lille barn, og resten af livet, vil ingen andre end Gud kunne gøre krav på det lille menneskebarn. Vi er Guds. Vi døber babyer, børn, unge, voksne og gamle. Ikke alle liturgiske led ved dåben er lige egnede til alle aldersgrupper.

Forslag til dåben – således ikke noget, der er først ud i livet, men alene et forslag:

Lovprisningen: bibeholdes

Bøn: Forældrene eller den døbte kunne inviteres til at bede en bøn her. Den kunne formuleres til dagen eller man kunne bruge Holger Lissners forældrebøn fra ”Kollekter og bønner”.

Læsninger: Det kunne være spændende at måtte vælge andre læsninger end de to gængse læsninger, velvidende at de har en lang virkningshistorie, men det alene bør ikke være argumentet for at fastholde dem.

Jeg har her to forslag til alternative læsninger. Desuden kunne man overveje om man ved konfirmanddåb kunne inddrage konfirmandens konfirmationsord i læsningerne, og at læsninger blev læst af denne.

1. læsning	2. læsning
Salme 139 (1-18)	Jesu egen dåb (Luk 3, 21-22)
Skabelsesberetningen (Gen 1, 1-8; 26-27)	Den samaritanske kvinde (Joh 4, 1-15)

Desuden foreslår jeg, at følgende ordlyd fjernes: ”Så vil vi hjælpe dette barn til hans velsignelse ved at døbe det i Faderens, Sønnens og Helligåndens Navn”. De fleste ved godt, at vi er i gang med dåben, og vi behøver ikke flere ord her.

Trosbekendelsen: Siges i kor af menigheden. Vi døber efter menighedens fælles bekendelse – det bliver synligt, at den døbte bliver en del af kirken – og det giver dåbserindring hos menigheden.

Hvad er barnets navn? Flyttes altså til før korstegnelsen.

Korstegnelse: Følgende ordlyd forslås: ” NN (Navnet nævnes), du modtager det hellige korsens tegn både for dit ansigt og dit bryst til et vidnesbyrd om at du skal tilhøre den korsfæstede og opstandne Herre Jesus Kristus”.

Kirkekontoret

Møllevangs Allé 49 - 8210 Århus V. - Tlf. 8615 8154 - www.moellevangskirken.dk
moellevang.sogn@km.dk - Kontortid mandag til fredag kl. 10 - 13, torsdag tillige kl. 15 - 17

Forkortet tilspørgsel: Vi behøver ikke lade dem svare ja så mange gange. Et ja er et ja. Og derfor foreslår jeg, at vi kun spørger, sådan at de skal svare to gang. En gang på trosbekendelsen (tolket) og en gang på om de vil døbes:

”Tror du på Gud, skaberen af universet og hvert menneske – og på Jesus Kristus der viste os vejen til Gud og selv var Gud - og tror du på Helligånden, kærligheden mellem mennesker og det evige liv? – JA (en gang)
Vil du døbes? – JA”

Dåbshandling.

Velsignelse: ”Den treenige Gud har døbt dig både med vand og Helligånd. Du er genfødt til et liv, hvor Gud giver dig nåden hvert øjeblik, og hvor han bevarer din udgang til livet og din indgang til det evige liv. Sådan var det, sådan er det og sådan vil det altid være. Du er Guds elskede barn og i dig har han fundet velbehag. Amen”

Fadervor: Bedes af alle, mens faddere danner kreds om den nydøbte og lægger deres hænder på.

Faddertiltale: Lad i højere grad tiltalen være en mulighed for at udfolde dåben, og hvordan man gør den til en del af ens liv hele livet. Fjern det aspekt, der handler om bevidning, da Gud ikke er jurist, men frelser. Desuden kunne faddertiltalen gøres mere personlig i forhold til de faddere, som forælderen/forældrene har valgt.

Bøn:

Man kunne måske slutte af med at en fra menigheden bad for dåbsbarnet – eller at alle i menigheden satte lys ved døbefonten i forbindelse med nadveren for at ihukomme egen dåb. Man kunne også tage dåbsvandet (og her er jeg på gyngende teologisk grund, men bær over med mig) og vande et æbletræ ude foran kirken med det. Sigtet er at barnet fejres af menigheden.

Ønske:

- Større frihed i den enkelte menighed til at vælge de bønner, der åbner dagens tematik.
- Man kan frit vælge mellem DO eller Bibelen 2020.
- Man kan frit vælge mellem nadverliturgier – også dem i Gudstjenestens Bønner I.
- Man kan indføre led, der passer til begivenheder i verden, der kalder på særlig bevågenhed. Det kunne lystænding, bøn skrevet af menigheden, dans?
- Man kunne i særlige perioder i kirkeåret vende om på liturgiske led sådan, at de ville få en mere essentiel plads, der ville passe til tiden.
- At man ikke skulle søge biskoppen om alt, men at man kunne nøjes med at informere, og synes denne, at det krævede forklaring, kunne man arrangere en samtale om det.

Kirkekontoret

Møllevangs Allé 49 - 8210 Århus V. - Tlf. 8615 8154 - www.moellevangskirken.dk
moellevang.sogn@km.dk - Kontortid mandag til fredag kl. 10 - 13, torsdag tillige kl. 15 - 17